

Số 121 /KL-BKHCN

Hà Nội, ngày 15 tháng 01 năm 2019

KẾT LUẬN THANH TRA

Về việc chấp hành quy định pháp luật về khoa học và công nghệ đối với Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

Căn cứ Luật Thanh tra năm 2010;

Căn cứ Luật Khoa học và Công nghệ năm 2013;

Căn cứ Nghị định số 95/2017/NĐ-CP của Chính phủ ngày 16 tháng 8 năm 2017 quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Khoa học và Công nghệ;

Xét Báo cáo kết quả thanh tra của Đoàn thanh tra theo Quyết định theo Quyết định số 1548/QĐ-BKHCN ngày 05/6/2018 của Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ (KH&CN), Bộ trưởng Bộ KH&CN kết luận thanh tra việc chấp hành quy định pháp luật về KH&CN đối với Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (NN&PTNT) như sau:

1. Khái quát về Bộ NN&PTNT

Bộ NN&PTNT là cơ quan của Chính phủ Việt Nam, thực hiện chức năng quản lý nhà nước về nông nghiệp, thủy sản, chăn nuôi, lâm nghiệp, diêm nghiệp, thủy lợi và phát triển nông thôn trong phạm vi cả nước; quản lý nhà nước các dịch vụ công và thực hiện đại diện chủ sở hữu phần vốn của Nhà nước tại doanh nghiệp có vốn nhà nước thuộc phạm vi quản lý của Bộ theo quy định của pháp luật.

Bộ NN&PTNT thực hiện các nhiệm vụ quyền hạn về KH&CN như sau:

1. Chỉ đạo hoạt động KH&CN trong ngành, lĩnh vực thuộc phạm vi quản lý nhà nước của Bộ NN&PTNT;
2. Chỉ đạo thực hiện quản lý nhà nước về quyền đối với giống cây trồng theo quy định của pháp luật về sở hữu trí tuệ;
3. Chỉ đạo thực hiện quản lý nhà nước về công nghệ cao trong nông nghiệp theo quy định của pháp luật công nghệ cao.

2. Kết quả thanh tra

2.1. Việc chấp hành các quy định của pháp luật về KH&CN trong quản lý nhiệm vụ KH&CN

Bộ NN&PTNT đã ban hành các văn bản quy phạm pháp luật về quản lý KH&CN trong lĩnh vực Nông nghiệp để quản lý các nhiệm vụ KH&CN do Bộ NN&PTNT quản lý theo thẩm quyền.

Điểm nổi bật trong công tác ban hành các văn bản quản lý hoạt động KH&CN của Bộ NN&PTNT là Thông tư số 18/2015/TT-BNNPTNT ngày 24/4/2015 của Bộ trưởng Bộ NN&PTNT quy định quản lý nhiệm vụ KH&CN của Bộ NN&PTNT.

Công tác quản lý và triển khai các nhiệm vụ KH&CN của Bộ NN&PTNT được thực hiện đúng quy định. Quy trình thực hiện nhiệm vụ KH&CN từ phê duyệt xác định nhiệm vụ, tuyển chọn, xét chọn, thẩm định tài chính, phê duyệt đơn vị chủ trì, cá nhân chủ nhiệm, đánh giá nghiệm thu và chuyển giao ứng dụng kết quả đã được thực hiện theo quy định của pháp luật hiện hành.

2.2. Việc chấp hành quy định công khai thông tin các nhiệm vụ KH&CN có sử dụng ngân sách nhà nước

Việc công khai thông tin nhiệm vụ KH&CN có sử dụng ngân sách nhà nước tại các tổ chức KH&CN trực thuộc Bộ NN&PTNT đã được thực hiện theo quy định của pháp luật chủ yếu bằng hình thức thông báo trong cuộc họp, niêm yết tại trụ sở, đăng tải trên website của đơn vị. Hầu hết các tổ chức KH&CN trực thuộc Bộ NN&PTNT đều tiến hành công khai thông tin về nhiệm vụ KH&CN nhưng chưa đầy đủ nội dung về tài chính theo quy định tại Thông tư 27/2015/TTLT-BKCN-BTC ngày 30/12/2015.

Việc công bố công khai kết quả nhiệm vụ KH&CN đã được các tổ chức KH&CN trực thuộc Bộ NN&PTNT thực hiện nghiêm túc.

2.3. Việc xây dựng dự toán và thực hiện dự toán nguồn kinh phí sự nghiệp KH&CN cho các nhiệm vụ KH&CN

Bộ NN&PTNT đã ban hành các văn bản hướng dẫn, điều hành việc xây dựng kế hoạch và dự toán ngân sách KH&CN năm 2016, 2017 đối với các đơn vị trực thuộc trên cơ sở các văn bản hướng dẫn của Bộ Tài chính và Bộ KH&CN.

Trên cơ sở văn bản hướng dẫn thực hiện kế hoạch của Bộ KH&CN, Bộ NN&PTNT thực hiện phân bổ kinh phí theo đúng hướng dẫn hàng năm, bao gồm kinh phí thực hiện các nhiệm vụ KH&CN quốc gia và nhiệm vụ KH&CN cấp Bộ.

Kết quả thanh tra cho thấy, đa số các đơn vị đã thực hiện đúng theo quy định tại các văn bản hướng dẫn, điều hành xây dựng kế hoạch KH&CN năm 2016, 2017 của Bộ NN&PTNT. Tuy nhiên đối với Chương trình nông thôn mới, vẫn còn trường hợp công tác lập và phê duyệt dự toán chưa sát với thực tiễn triển khai các nhiệm vụ và chưa đáp ứng được nội dung của chương trình theo Quyết định số 27/QĐ-TTg ngày 05/01/2012 của Thủ tướng Chính phủ.

2.4. Việc chấp hành quy định thu thập, đăng ký, lưu giữ và công bố thông tin về nhiệm vụ KH&CN

Bộ NN&PTNT không ban hành văn bản quy định về đăng ký, lưu giữ và công bố thông tin các nhiệm vụ KH&CN mà nội dung này được đưa vào các quy định quản lý, triển khai các nhiệm vụ KH&CN.

Theo báo cáo của Bộ NN&PTNT, từ năm 2015, Bộ NN&PTNT đã nghiêm túc thực hiện việc đăng ký, lưu giữ kết quả thực hiện nhiệm vụ KH&CN. Tuy nhiên kết quả kiểm tra, đối chiếu với danh mục nhiệm vụ KH&CN đang lưu giữ tại Cục Thông tin KH&CN Quốc gia của Bộ KH&CN cho thấy, vẫn còn nhiều nhiệm vụ KH&CN cấp Bộ do Bộ NN&PTNT quản lý chưa thực hiện đăng ký, lưu giữ thông tin tại Cục Thông tin KH&CN Quốc gia theo quy định.

2.5. Việc chấp hành chế độ báo cáo thống kê cơ sở về KH&CN

Bộ NN&PTNT không ban hành cụ thể quy định quản lý về thực hiện chế độ báo cáo thống kê cơ sở về KH&CN. Theo báo cáo của Bộ NN&PTNT, trong năm 2016 và 2017, đa số các đơn vị của Bộ NN&PTNT đã thực hiện báo cáo thống kê KH&CN. Cụ thể, năm 2016 có 32 đơn vị và năm 2017 là 36 đơn vị đã gửi báo cáo về Cục Thông tin KH&CN Quốc gia. Tuy nhiên, kết quả kiểm tra cho thấy, năm 2016 có 09/32 đơn vị và năm 2017 là 12/36 đơn vị đã gửi báo cáo về Cục Thông tin KH&CN Quốc gia.

Đối với điều tra thống kê KH&CN, Bộ NN&PTNT không quản lý được số liệu này của các đơn vị trực thuộc.

2.6. Việc thành lập và quản lý hoạt động của các tổ chức KH&CN

Về việc thành lập, đăng ký và quản lý hoạt động của các tổ chức KH&CN trực thuộc Bộ NN&PTNT đã cơ bản thực hiện theo đúng quy định hiện hành.

Từ năm 2015, hệ thống các Viện nghiên cứu trực thuộc Bộ NN&PTNT cơ bản đã được kiện toàn theo hướng thu gọn đầu mối để tập trung nguồn lực đáp ứng yêu cầu triển khai nghiên cứu khoa học, chuyển giao công nghệ trong các ngành, lĩnh vực thuộc phạm vi quản lý của Bộ.

Việc quản lý hồ sơ lưu trữ về thành lập và giải thể tổ chức khoa học và công nghệ được thực hiện theo quy định pháp luật. Các Quyết định thành lập, tổ chức lại và giải thể tổ chức KH&CN được quản lý, lưu trữ tại Bộ NN&PTNT. Hồ sơ thành lập, tổ chức lại, giải thể được lưu trữ tại Vụ Tổ chức cán bộ của Bộ NN&PTNT theo quy định (do chuyên viên thụ lý lưu giữ).

3. Kết luận đánh giá tính chất, vi phạm, nguyên nhân, trách nhiệm

3.1. Việc chấp hành các quy định của pháp luật về KH&CN trong quản lý nhiệm vụ KH&CN

Công tác quản lý và triển khai các nhiệm vụ KH&CN của Bộ NN&PTNT đã được thực hiện theo đúng quy định.

3.2. Việc chấp hành quy định công khai thông tin các nhiệm vụ KH&CN có sử dụng ngân sách nhà nước

Việc công khai thông tin nhiệm vụ KH&CN đã được các đơn vị trực thuộc Bộ NN&PTNT thực hiện, nhưng chưa đầy đủ nội dung công khai về tài chính theo quy định tại Thông tư liên tịch số 27/2015/TTLT-BTC-BKH&CN ngày 30/12/2015 của Bộ Tài chính và Bộ KH&CN.

Nguyên nhân việc thực hiện chưa đầy đủ nội dung theo đúng yêu cầu là do hướng dẫn công khai được quy định trong văn bản điều chỉnh về vấn đề tài chính (hướng dẫn chế độ khoán kinh phí) nên các chủ nhiệm, thủ trưởng tổ chức chủ trì và cả cơ quan quản lý đều không quan tâm đến các yêu cầu phải công khai theo quy định. Trong khi đó, các kế toán của nhiệm vụ lại chỉ quan tâm đến vấn đề về tài chính, nên cũng không tham mưu cho thủ trưởng tổ chức chủ trì hoặc chủ nhiệm thực hiện. Vì vậy, việc công khai ở các tổ chức chủ trì nhiệm vụ KH&CN hầu như thực hiện không đủ hoặc không đúng quy định.

3.3. Việc xây dựng dự toán và thực hiện dự toán nguồn kinh phí sự nghiệp khoa học và công nghệ cho các nhiệm vụ khoa học và công nghệ

Công tác xây dựng dự toán và thực hiện việc phân bổ dự toán nguồn kinh phí sự nghiệp KH&CN của Bộ NN&PTNT được thực hiện theo quy định và đúng tiến độ. Các đơn vị thuộc Bộ NN&PTNT đã triển khai kinh phí thực hiện nhiệm vụ KH&CN theo quy định hiện hành.

Tuy nhiên, công tác kiểm tra, giám sát việc lập, phân bổ và triển khai dự toán các nhiệm vụ KH&CN của Bộ NN&PTNT chưa được thực hiện kịp thời, nghiêm túc, nên tại Chương trình KH&CN phục vụ xây dựng nông thôn mới vẫn còn trường hợp công tác lập và phê duyệt dự toán chưa sát với thực tiễn triển khai các nhiệm vụ và chưa đáp ứng được nội dung của chương trình theo Quyết định số 27/QĐ-TTg ngày 05/01/2012 của Thủ tướng Chính phủ.

3.4. Việc chấp hành quy định thu thập, đăng ký, lưu giữ và công bố thông tin về nhiệm vụ KH&CN

Công tác đăng ký, lưu giữ kết quả thực hiện nhiệm vụ KH&CN đã được một số đơn vị trực thuộc Bộ NN&PTNT tiến hành thực hiện. Tuy nhiên, vẫn còn nhiều đơn vị chưa thực hiện theo đúng quy định tại Thông tư số 14/2014/TT-BKH&CN của Bộ KH&CN.

3.5. Việc chấp hành chế độ báo cáo thống kê cơ sở về KH&CN

Công tác thống kê cơ sở về KH&CN, điều tra thống kê về KH&CN đã được tiến hành, tuy nhiên chưa thực sự đáp ứng theo yêu cầu tại Thông tư số 25/2015/TT-BKH&CN của Bộ Khoa học và Công nghệ.

Các quy định về thống kê KH&CN và nhiệm vụ thống kê chưa được Bộ NN&PTNT quan tâm và quán triệt cụ thể đến các đơn vị trực thuộc.

3.6. Việc thành lập và quản lý hoạt động của các tổ chức KH&CN

Công tác thành lập, tổ chức lại, giải thể các tổ chức KH&CN, cơ bản đáp ứng các quy định hiện hành. Bộ NN&PTNT đã thực hiện theo dõi, quản lý và lưu giữ hồ sơ đúng quy định. Công tác thanh tra, kiểm tra hoạt động các tổ chức KH&CN được thực hiện nghiêm túc.

4. Biện pháp xử lý

4.1. Yêu cầu Bộ NN&PTNT quán triệt và giao nhiệm vụ đến tất cả các đơn vị trực thuộc để triển khai thực hiện một số nội dung trong hoạt động KH&CN đã được quy định tại các văn bản quy phạm pháp luật về KH&CN, cụ thể:

- Công khai đầy đủ thông tin nội dung tài chính của các nhiệm vụ KH&CN có sử dụng ngân sách nhà nước theo quy định tại Thông tư liên tịch số 27/2015/TTLT-BKH&CN-BTC;

- Thu thập, đăng ký, lưu giữ và công bố thông tin về nhiệm vụ KH&CN theo quy định tại Thông tư số 14/2014/TT-BKH&CN. Yêu cầu các tổ chức chủ trì tiến hành rà soát và tiếp tục thực hiện đăng ký, giao nộp lưu giữ kết quả nhiệm vụ KH&CN cấp Bộ, cấp quốc gia các giai đoạn từ năm 2011 đến nay về Cục Thông tin KH&CN quốc gia thuộc Bộ KH&CN theo quy định.

- Thống kê cơ sở về KH&CN theo quy định tại Thông tư 25/2015/TT-BKH&CN, các cuộc điều tra thống kê về KH&CN theo quy định tại Quyết định số 43/QĐ-TTg về việc ban hành Chương trình điều tra thống kê quốc gia và Quyết định số 1757/QĐ-BKH&CN ngày 27/8/2009 của Bộ trưởng Bộ KH&CN ban hành Danh mục các cuộc điều tra thống kê KH&CN ngoài Chương trình điều tra thống kê quốc gia. Phối hợp với Cục Thông tin KH&CN quốc gia yêu cầu các tổ chức KH&CN thuộc Bộ NN&PTNT nghiêm túc thực hiện chế độ báo cáo thống kê cơ sở về KH&CN, các cuộc điều tra thống kê về KH&CN.

- Báo cáo tình hình hoạt động của các tổ chức KH&CN đã đăng ký hoạt động KH&CN về Bộ KH&CN theo mẫu 18, phụ lục kèm theo Thông tư số 03/2014/TT-BKH&CN theo đúng quy định. Đối với các tổ chức KH&CN đã đăng ký hoạt động KH&CN, khi thay đổi nội dung trên Giấy chứng nhận đăng ký hoạt động KH&CN đề nghị làm thủ tục thay đổi Giấy chứng nhận đăng ký hoạt động KH&CN.

4.2. Đề nghị Bộ NN&PTNT:

- Tiếp tục phối hợp thực hiện xây dựng kế hoạch và dự toán ngân sách KH&CN theo hướng dẫn hàng năm của Bộ KH&CN. Đồng thời xem xét, chấn chỉnh lại công tác kiểm tra, đánh giá tình hình lập, phân bổ và thực hiện dự toán các nhiệm vụ KH&CN tại các chương trình KH&CN theo Quyết định số 27/QĐ-TTg ngày 05/01/2012 của Thủ tướng Chính phủ để đảm bảo độ chính xác của số liệu trong hồ sơ cung cấp. Đặc biệt là bổ sung xác nhận của Bộ NN&PTNT (hoặc Văn phòng Chương trình) về việc giải ngân nguồn kinh phí của các tổ chức chủ trì đối với các nhiệm vụ KH&CN còn thiếu, đảm bảo đủ cơ sở để xét duyệt khoản kinh phí chi từ ngân sách nhà nước dành cho Chương trình;

- Bổ sung cam kết ứng dụng kết quả nghiên cứu khi chuẩn bị hồ sơ đăng ký tham gia tuyển chọn nhiệm vụ KH&CN cấp Quốc gia;

- Xây dựng kế hoạch bồi dưỡng nghiệp vụ chuyên môn thống kê cơ sở về KH&CN cho các đơn vị trực thuộc Bộ NN&PTNT và liên hệ trực tiếp với Cục Thông tin KH&CN quốc gia thuộc Bộ KH&CN để triển khai thực hiện.

4. 3. Giao Vụ Kế hoạch - Tài chính:

Nghiên cứu xem xét đề điều chỉnh quy định về công khai thông tin nhiệm vụ KH&CN tại Điều 18 Thông tư số 27/2015/TTLT-BKHCN-BTC ngày 30/12/2015 *Quy định khoản chi thực hiện nhiệm vụ KH&CN sử dụng ngân sách nhà nước* sang văn bản khác quy định về trình tự, thủ tục triển khai, quản lý các nhiệm vụ KH&CN có sử dụng ngân sách nhà nước thông qua một số hình thức như:

- Đưa yêu cầu công khai vào thành một điều khoản về nghĩa vụ của tổ chức chủ trì trong Hợp đồng nghiên cứu khoa học;

- Bổ sung yêu cầu báo cáo việc công khai vào mẫu báo cáo định kỳ;

- Bổ sung đưa nội dung thực hiện công khai vào thành một nội dung kiểm tra trong quá trình kiểm tra nhiệm vụ KH&CN tại Điều 3 Thông tư số 04/2015/TT-BKHCN ngày 11/3/2015 của Bộ KH&CN quy định việc kiểm tra, đánh giá, điều chỉnh và chấm dứt hợp đồng trong quá trình thực hiện nhiệm vụ khoa học và công nghệ cấp quốc gia sử dụng ngân sách nhà nước.

4.4. Giao Vụ KH&CN các ngành Kinh tế - Kỹ thuật

Tham mưu đề xuất xây dựng cơ chế phối hợp giữa cơ quan quản lý khoa học của Bộ NN&PTNT và các cơ quan quản lý các nhiệm vụ KH&CN cấp quốc gia của Bộ KH&CN trong quá trình xác định nhiệm vụ, kiểm tra, đánh giá, nghiệm thu và ứng dụng chuyên giao kết quả nghiên cứu nhằm chia sẻ thông tin để tránh phê duyệt trùng lặp các nhiệm vụ KH&CN./.

Nơi nhận:

- Bộ NN&PTNT (để th/hiện);
- Thanh tra Chính phủ (để b/cáo);
- Bộ trưởng (để b/cáo);
- Vụ CNN, KH-TC (để th/hiện);
- Cục TT KH&CN QG (để th/hiện);
- Luu: VT, HS, TTra.

KT. BỘ TRƯỞNG
V THỨ TRƯỞNG

Trần Văn Tùng